

Matka arjen tuolle puolen – SYDÄNVALOA BHUTANISSA

Marraskuu 2010

Smiling Starsin marraskuinen matka Aasian sydänmailla Bhutanin buddhalaiseen kuningaskuntaan onnistui yli odotusten! Himalaja oli kauneimmillaan kuulaina syyspäivinä, Bhutanin luonto tarjosi vihreää väriterapiaa ja hymy oli herkässä ryhmällämme. Bhutanin bruttokansanonnellisuus näytti jälleen mahtinsa.

Lokakuun lopulla alkanut matka vei meidät Intian ja Nepalin pääkaupunkien Delhin ja Kathmandun kautta Bhutaniin. Kathmandussa ehdimme vierailta upeilla Unescon maailman-perintökohteilla Boudhanathissa ja Swayambunathissa, noilla buddhalaisuuden pyhillä paikoilla. Nirvana Garden –hotelli oli ihastuttava vihreä keidas Thamelin turistikaupunginosan laidalla, ja etenkin Boudhan tiibetiläisyhteisö teki jälleen vaikutuksen matkalaisiin. Teimme parikin *koraa*, myötäpäivään etenevää pyhiinvaelluskierrosta, jättiläismäisen stupan ympäri.

Lensimme Kathmandusta Bhutanin ainoalle lentokentälle Paroon ylevästi Buddha Airin pienellä koneella, johon mahtui tusinaisen ryhmämme lisäksi vain pari muuta matkustajaa. Pieni on kaunista ja suuri on vaikuttavaa matkustaessa, oli helppo todeta ylittäessämme Itä-Nepalin vihreät vuoristoalueet ja katsel-lessamme vasemmalla näkyviä Himalajan kaunottaria, maailman korkeimpia vuoria.

Paron kenttä sijaitsee syvällä vuoristolaaksossa. Välillä näytti, että pienen koneemme siivet hipoivat laaksonrinteiden puita ennen laskeutumista. Ilmassa oli kihelmöivää seikkailun tuntua.

Kentällä vastassamme oli punainen matto. Lipuissamme luki VIP, tosin emme vielä tiedä, miksi. Myös vastaanottokomitea näytti olevan häkellyksissä. Oliko tärkeä delegaatio juuri saapunut maahan...?

Silmien ja sydämen juhlaa

Seuraavat kahdeksan päivää kuluivat kuin siivillä bhutanilaisessa todellisuudessa. Maa on kokoluokaltaan pieni, varsin tarkkaan Sveitsin kokoinen. Tämä on kuitenkin eräänlainen näköharha, sillä korkeuserot matkallamme olivat yli kahden kilometrin luokkaa. Maksiminopeus bussillamme oli n. 40 km/t, ja välillä kuljimme aivan kävelyvauhtia.

Eteläisen Himalajan vuorten ja kukkuloiden sokkelikko teki matkanteosta juhlaa niin silmille kuin sydämille. Bhutanin uskomaton vehreys havu- ja lehtipuineen sekä vuorten sulamisvesien karkelointi puolina alas rinteitä olivat luonnonmukaista stressinpoistoa, jolle Bhutanin kansallislinnun korpin krohinat, siniharakoiden ilkunta ja kaskaiden laulu antoivat luonnollisen ääniraidan. Metsät ovat maan rikkaus, niin kuin meillä Suomessakin, ja niitä suojellaan tarkasti. 70% Bhutanista on metsien peitossa ja 8% maanviljelyksen käytössä.

Matkamme keskeiset etapit, Paro, pääkaupunki Thimphu, Punakha, Trongsa ja maan uskonnollinen sydän Bumthang sijaitsevat kaikki maan itä-länsi –suunnassa halkaisevan päätien varrella. Se on rakennettu 30 vuotta sitten, ja matkamme varrella sitä oltiin monin paikoin leventämässä. Intialaiset tienrakentajat työskentelivät

vaativissa, joskus hiuksia nostattavissa olosuhteissa jyrkänteiden reunoilla.

Linnuntietä mitattuna Bhutan on 350 kilometriä leveä ja nojaa lännessä Intian Sikkimiin ja idässä Arunachal Pradeshin osavaltioon. Autolla matka läntisestä Haan laaksosta idän Tashigangiin, Trashy Yangtseen ja Samdrup Jongkhariin kestää päiväkausia ja vaatii länsimaiselta kärsivällisyyttä.

Bruttokansanonnellisuus - BKO

Bhutanissa on kuitenkin hyvä unohtaa lännen kiire ja kaahaamiskulttuuri, fast food ja kuriton apinamieli. Perinteisen elämäntavan kiireetön viisaus yhdistettynä maltillisen modernismin parhaisiin puoliin luo bhutanilaista brutto-kansanonnellisuutta. Termin lanseerasi Bhutanin nykyisen hallitsijadynastian neljäs kuningas, nykyisen kuninkaan isä Jigme Singye Wangchuck 1970-luvulla, kun hän kertoi intialaiselle medialle, että BKO oli tärkeämpi kuin BKT.

Käytännössä BKO nojaa neljään pilariin: hyvään hallintoon, maltilliseen kehitykseen ja nykyaikaistamiseen, oman identiteetin ja kulttuurin elinvoimaisuuteen sekä ympäristöstä huolehtimiseen. Tällaiset asiat ovat lähellä myös suomalaista sydäntä.

Matkallamme vierailimme monissa buddhalaisissa luostareissa ja dzongeissa eli Bhutanin piirikuntien yhdistetyissä hallinnollisissa ja uskonnollisissa keskuksissa, joista monet olivat todella vaikuttavia rakennuksia hienoine ornamentteineen. Tapasimme myös Bhutanin henkisen johtajan Je Khempon tämän ollessa valtavan seurueensa kanssa matkalla kesäresidensistään Thimphussa talviasunnolleen lämpimämpään Punakhaan, maan entiseen pääkaupunkiin.

Kaikkein vaikuttavin monille meistä oli varmaankin vierailu Bhutanin henkisessä sydämessä, Bhunghangin piirikunnan Jakarissa, jonka puurakenteisesta kauppakeskustasta oli muutamaa päivää ennen vierailuamme tuhoutunut tulipalossa ainakin 1/3. Kuningas Jigme Khesar Namgyel Wangchuck oli keskeyttänyt saman tien Intian-vierailunsa ja tullut paikalle tukemaan kotinsa ja elinkeinonsa menettäneitä ihmisiä. Paikalle oli komennettu myös satamäärin sotilaita raivaus- ja rakennustyöhön, ja kotinsa menettäneet olivat saaneet telttakatoksen päälleen jo palon syytymispäivänä. Bhutan pitää huolta omistaan.

Myös ryhmämme osallistui uhrien auttamiseen rahallisesti ja vaatteita lahjoittamalla. Kuninkaan edustaja otti lämmöllä vastaan avustuksemme ja kiitti jokaista henkilökohtaisesti. Emme voineet olla ajattelematta, että osuimme oikeaan aikaan oikeaan paikkaan.

Palava järvi ja Tiikerinpesä

Ehkäpä kaikkein koskettavimmat matkakokemukset liittyivät Bhutanin luontokohteisiin, kuten vuoristovaellukseen Uran laaksoon, joka on ollut maan ensimmäisiä asutettuja paikkoja. Vuoristopolkua ovat ammoisista ajoista käyttäneet kauppiat ja vuoristolaiset, ja nyt siis suomalaiset nykynomadit.

Meditoimme matkan aikana eri kohteissa ja eri tavoin ja latasimme sisäisiä akkujamme kämmenpohjissa olevien chakrojen kautta. Tämä olikin helppoa Bhutanissa, sillä marraskuussa sää oli lähes

poikkeuksetta selkeä ja aurinkoinen – paras aika vieraillla Himalajalla. Päivisin lämpötila nousi t-paita –keliksi 15-20 asteeseen, kun taas öiseen aikaan elohopea laski nollan tietämiin. Korkeimmilla ylityspaikoilla 3500-4000 metrissä puhalsi lisäksi tuima vuoristotuuli.

Lähellä Jakaria sijaitseva Membartsho eli "palava järvi" – jolla on hyvin maaginen menneisyys – ja Bhutanin huimin kohde, Paron lähellä 3000 metrin korkeudessa sijaitseva Thaktsangin luostari eli Tiikerinpesä kruunasivat matkamme.

Palava järvi on nimestään huolimatta Tang Chu –joen vaikuttava rotkohalkeama, jonka vuolas vesimaisema toi jännästi mieleen Kuusamon ja Lapin kuohuvat könkäät. Täältä Pema Lingpan (1450-1521) sanotaan löytäneen Bhutaniin buddhalaisuuden 700-luvulla tuoneen Guru Rinpochen jättämiä henkisiä aarteita (*termas*).

Meditoimme rotkon reunalla valtavalla kivipaadella kuunnellen vesimassojen sinfonioita ja lukemattomien rukouslippujen havinaa etelätuulella. Tämä on yksi Bhutanin chakroista, valtavista energiakeskuksista, jotka virittävät kulkijaa kohti hengen korkeuksia.

Aivan yhtä vaikuttava oli nousumme Tiikerinpesälle. Patikointi läpi havupuumetsän kohti valtavalla graniittiseinämällä sijaitsevaa Guru Rinpochen mietiskelypaikkana tunnettua temppeliä oli pyhiinvaellusmatka, jonka kaikki ryhmämme jäsenet Jori-kuopuksesta Saara-senioriin kulkivat. Upea suoritus Finlandia-tiimiltä! Perillä meidät palkittiin niin mahtavilla näkymillä 900 metriä alapuolellamme olevaan Paron laaksoon kuin myös käsin kosketeltavalla yhteenkuuluvaisuuden ja ykseyden tunteella mietiskellessämme yhdessä Tiikerinpesän pyhistä temppeleistä.

Jaettu ilo on paras ilo

Matka oli ilontäyteinen, eikä vähiten erinomaisen ryhmän, hienon oppaamme Niman ja osaavan kuljettajamme Peman ansiosta. Mielessä soi edelleen Jorin hulvaton bussikaraoke "Jätkän humpasta", joka sai ihan uusia sävyjä ja fiiliksiä Bhutanin länsi-itä –valtatiellä pilvien yläpuolella.

Huumoria ja iloa tihkui ja välillä suorastaan tulvi myös bhutanilaisesta kansanhengestä, oranssin säteen lataamasta luonteesta, jossa henkinen ja maallinen ovat löytäneet hyvän tasapainotilan. Ihmiset kansallispuvuissa, naisen nilkkoihin ulottuvassa *kirassa* ja miehen kiltintyyliisessä, polviin ulottuvassa *ghossa*, hymyilivät herkästi. Huomasimme jälleen, kuinka hymy ylittää kaikki kielimuurit.

Näin matkan jälkeen huomaamme suunnittelevamme jo seuraavaa matkaa syksyllä 2011. Tuolloin koetamme osua myös ajankohtaan, jolloin pääsemme seuraamaan seremoniaalisia rituaalitanseja naamioineen kaikkineen jonkin dzongin pihalle.

Jos kuulet Bhutanin kutsun ja olet kiinnostunut matkasta, ota rennosti yhteyttä. Uskallamme luvata myös syksyllä 2011 elämyksen, joka ei unohdu!

Leena & Erkki

SMILING STARS – matkat jotka muistetaan

Matkatovereiden kommentteja:

"Sieluni yhteys Bhutaniin alkaa selkiytyä ja se tuo esiin onnellisuuden ja ilon tunteita. Se, että sain jakaa ihania syviä tunteita juuri tämän ryhmän kanssa ei ole sattuma. Elämä on vanhan kohtaamista ja minulla oli voimakas ikään kuin 'luokka' tapaamisen kokemus. Matka oli meille kaikille sielunmatka valoon ja ihmisyyteen. Graalin malja on jo ylitsevuotava ihanista valovoimaisista tunteista ja ajatuksista."

"Bhutaniin jäi jokin osa minusta. Vastalahjaksi sain sieltä jotakin uudenlaista ihmisyyttä syvimmillään, rauhaa ja luontevaa arjen henkisyttä. Matka tuntui loppuvan ennen aikojaan, mutta mielessä ja kuvissa se jatkuu ja kypsyy ties kuinka kauan, te kaikki kukin omana itsenään siinä mukana. Kiitos vielä kerran teille kaikille ikimuistoisesta matkasta."

"Kaipaen niin sitä voimakasta yhteisöllisyyttä, johon ryhmämme ylsi bhutaniilaisten ja Bhutanin avustuksella parin viikon aikana. Rakastan tätä hetkessä elämisen taitoa, joka minuun tarttui. Jopa lumi, kylmyys ja liukkaus tuntuu taivaallisen ihanalta... Olen kiitollinen ja onnellinen matkasta."

"Olen ollut monilla ryhmämatkoilla, mutta koskaan aikaisemmin matkakumppanit eivät ole tuntuneet yhtä läheisiltä kuin tällä matkalla. Tajusin sen oikeastaan vasta lentokentällä, kun jouduimme jättämään hyvästit toisillemme. Ajatukset kulkevat monta kertaa päivässä teihin, Bhutanin vuorille, iloisein ihmisiin ja auringon lämpöön."

"Hieno matka ja ennen kaikkea upeita matkakumppaneita olitte kaikki."

Matkat jotka muistetaan